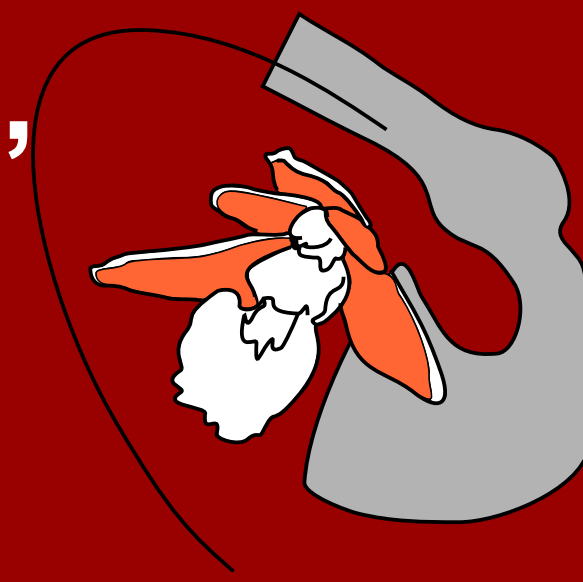

Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Dolina Lipinki” w Świętochłowicach

SCHRONY OBSZARU WAROWNEGO ŚLĄSK

W 1937 roku wybudowano główne obiekty p.o. „Godula”, p.o. „Czarny Las”, p.o. „Radoszowy” oraz obiekty II linii. Pomiedzy nimi wznoszono kolejne schrony bojowe grupy bojowej „Zgorzelec”, „Chebzie”, „Wirek” i „Kłodnica”.

Wzdłuż Brynicy, na północny wschód od Bytomia, wybudowano sieć zalewów, rozlewisk i terenów zabagnionych, które miały zatrzymać niemiecką broń pancerną. Od Piekar Śląskich do Świerklańca wybudowano szereg zastawek i jazów zalewowych. W 1938 roku wnosiono wiele obiektów pozorujących bunkry i umocnienia. Czasem pozwalały na pewien rodzaj działań obronnych i nazywano je pozorno-bojowymi. Niemieckie mapy szpiegowskie mają naniesioną o wiele większą liczbę schronów bojowych niż faktycznie ich powstało.

Od 28 sierpnia 1939 toczyły się w tym rejonie potyczki z niemieckimi dywersantami. Przez pierwsze dwa dni września były to już walki z regularnymi oddziałami wojskowymi. Dowódcą Grupy Operacyjnej „Śląsk” był gen. Jan „Jagmin” Sadowski. W jej skład wchodził między innymi Obszar Warowny „Śląsk” z dowódcą płk. Wacławem Klaczyńskim oraz 23 Dywizja Piechoty z dowódcą płk. Kalabińskim. GO „Śląsk” należała do Armii „Kraków”, którą dowodził gen. Antoni Szyling. Pozycje utrzymano do 2 września, jednak około godziny 23.00 wycofano się na wschód, by nie wpaść w okrążenie. Kilukrotna przewaga wroga w uzbrojeniu nie dawała szans na zatrzymanie jego pochodu. Pozostanie w kotle też nie miało sensu. Wehrmacht, z drugiej strony, miał na celu utrzymanie potencjału przemysłowego regionu i nie prowadzono tu działań mogących temu przeszkodzić. Walki przeniosły się stopniowo pod Kraków.

1 - Ciężki schron bojowy z kopułą pancerną sygnowaną ZO 1072/141 z roku 1938. Jest dwukondygnacyjny, uzbrojony był w armatę przeciwpancerną, 4 cm i 3-4 rkm. Przystuszczałnie miał pełnić rolę lokalnego punktu dowodzenia.

2 - Schron bojowy jednokondygnacyjny, z kopułą pancerną. Był uzbrojony w 2 cm, z tego jeden w kopule oraz w 1 rkm. W roku 2004 złomiarze odcięli kopułę. Wejścia do tego schrony są zasypane.

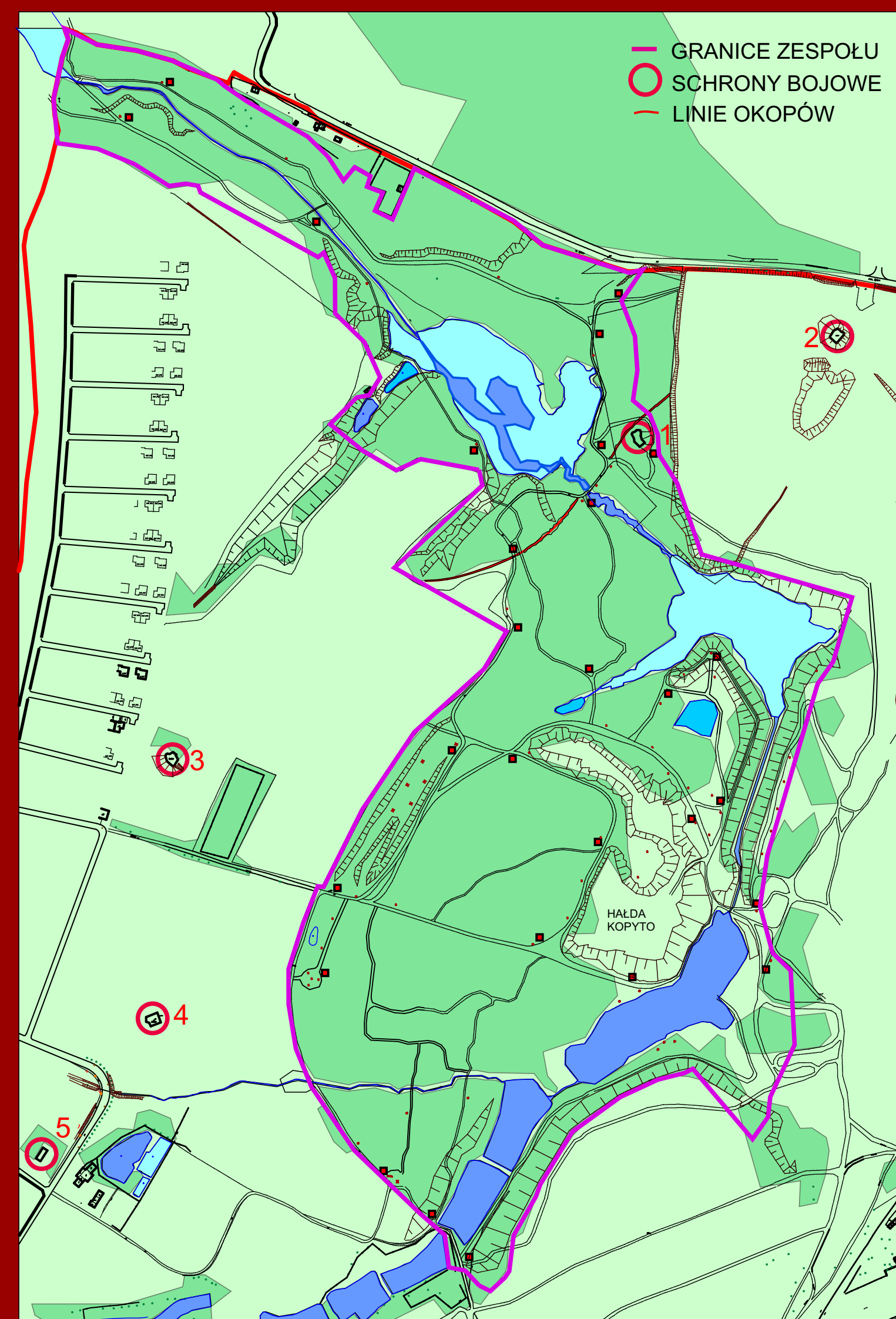
3 - Jednokondygnacyjny ciężki schron bojowy wybudowany w 1937 r. Posiadał kopułę pancerną, posiadał działko przeciwpancerne 37 mm w strzelnicy kazamatowej, 2 cm, w tym jeden w kopule pancernej i jeden w strzelnicy ściennej, oraz 2 rkm. Obsługa schronu liczyła 17 żołnierzy. Wokół zachowały się okopy i rów dobiegowy.

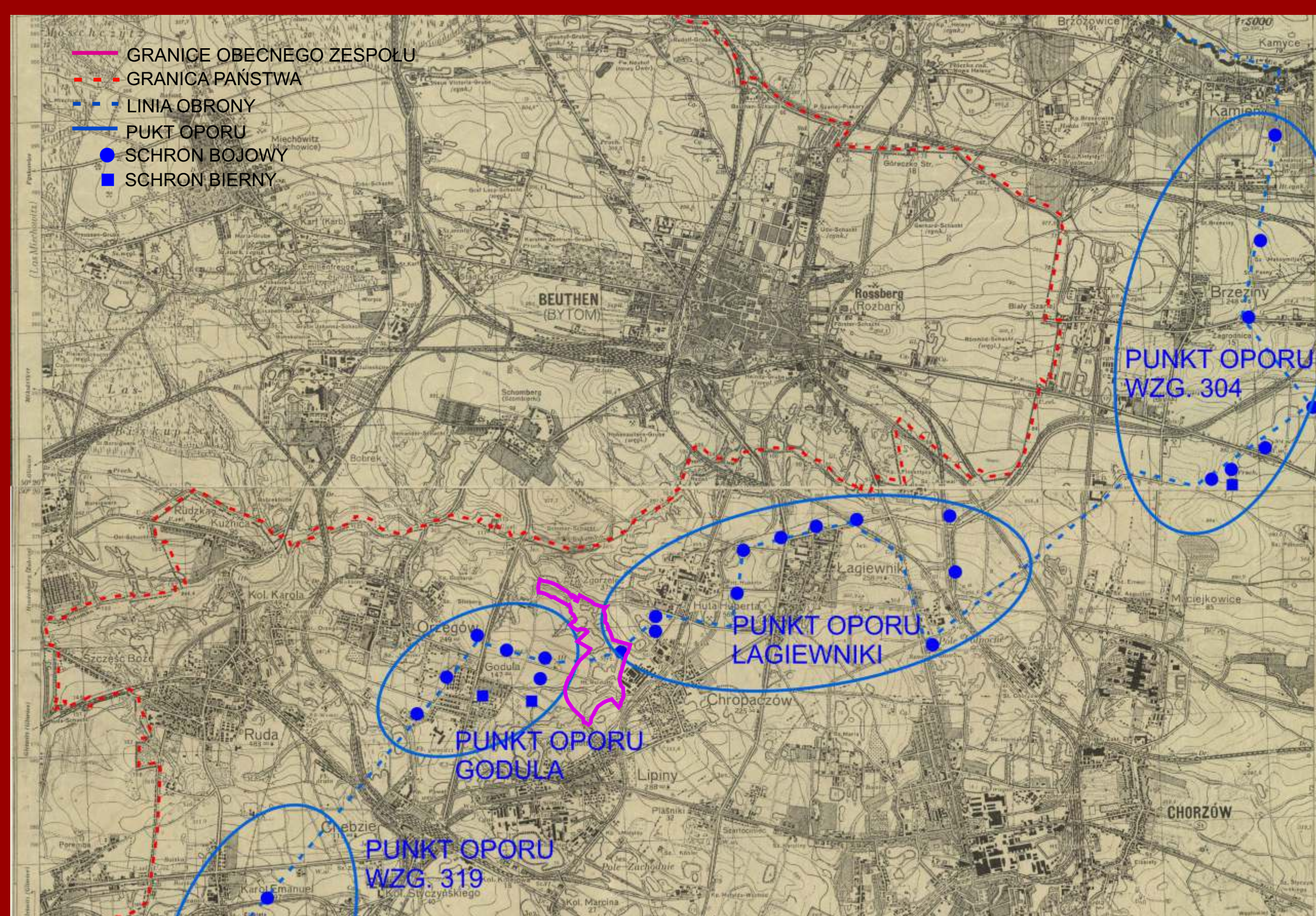
4 - Ciężki schron bojowy broni maszynowej. Miał osłaniać prawe skrzydło sektora „Godula” od tyłu. Wybudowany w 1937 roku. Posiada garaż dla połowej armaty ppanc., wz.36. Miała być wyprowadzana w czasie działań wojennych na zewnątrz na stanowisko połowe. Pozwalało to na swobodne ustalenie linii ostrzału. Uzbrojony był w 3 cm w strzelnicach ściennych i 3-4 rkm w strzelnicy obrony wejścia oraz trzech strzelnicach obrony bliżej z tyłu. Nie zachowały się elementy pancerza ani drzwi pancernych. Załoga liczyła 15 żołnierzy wraz z obsługą armaty.

5 - Magazyn inżynieryjno-saperski tzw. schron bierny. W środku znajdują pomieszczenia do przechowywania amunicji, materiałów wybuchowych, narzędzi i innego sprzętu. Posiadał jedynie dwa okna zamykane stalowymi furtami i jedne drzwi. Nie posiadał strzelnic. Wewnątrz zachowały się ślady systemu naturalnej wentylacji. Wokół niego zachował się wał ziemny, okalający podjazd transportowy i osłaniający obiekt przed ostrzałem. Lokalne zmiany stosunków wodnych powodują, że zwykle jest on zalany wodą.

Punkty Oporu Obszaru Warownego „Śląsk” z roku 1939 na tle współczesnej mapy Zespołu Przyrodniczo Krajobrazowego

Punkty Oporu Obszaru Warownego „Śląsk” z roku 1939
Mapa: Bytom (Beuthen) Pas47 Słup 28 D i G, 1933, Biblioteka Narodowa

HISTORIA

LINIA UMOCNIEŃ

BUDOWA SCHRONÓW

PUBLIKACJE PROFORTALICIMUM

